

Βρυξέλλες, 7.1.2014
C(2013) 9651 final

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. .../.. ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7.1.2014

**σχετικά με τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των
ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων**

{SWD(2013) 540 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Η ανάληψη δράσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση, καθώς επίσης και για την κοινωνική συνοχή απαιτεί την κινητοποίηση όλων των οικείων φορέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, η συμμετοχή των εταίρων θεωρείται μείζονος σημασίας για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Εδώ και καιρό η εταιρική σχέση θεωρείται μια από τις βασικότερες αρχές των ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία η ΕΕ και τα κράτη μέλη διαχειρίζονται από κοινού υπό το καθεστώς της «επιμερισμένης διαχείρισης». Η αρχή της εταιρικής σχέσης υπαγορεύει τη στενή συνεργασία μεταξύ των δημόσιων αρχών των κρατών μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς επίσης και με τον ιδιωτικό και άλλους τομείς.

Η εταιρική σχέση πρέπει να εξεταστεί σε άμεση συνάρτηση με μια προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας: κάθε επίπεδο διακυβέρνησης θα πρέπει να διαδραματίζει τον ρόλο που του αναλογεί: οι δε δράσεις θα πρέπει να αναληφθούν στο σωστό επίπεδο και να είναι αναλογικές ως προς τους στόχους. Διάφορες αξιολογήσεις έχουν επισημάνει τα οφέλη που μπορεί να αποφέρει η συμμετοχή των εταίρων στην ενίσχυση της συλλογικής δέσμευσης και της αφομοίωσης των ενωσιακών πολιτικών, στην αύξηση των διαθέσιμων γνώσεων, της εμπειρογνωμοσύνης και των απόψεων κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των στρατηγικών, στη διαχείριση των σχετικών πόρων και στην εξασφάλιση μεγαλύτερης διαφάνειας στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Η συμμετοχή των εταίρων συμβάλλει στη μείωση των ελλείψεων συντονισμού και ικανοτήτων κατά τη χάραξη πολιτικής μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, καθότι μειώνει την αποσπασματική προσέγγιση σε θέματα ενημέρωσης, πόρων, χρηματοδότησης, διοίκησης και πολιτικής.

Ωστόσο, από την αποκτηθείσα πείρα προκύπτει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την αρχή της εταιρικής σχέσης με πολύ διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με το εθνικό θεσμικό πλαίσιο και τις παραδόσεις τους σχετικά με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων φορέων. Η αποτελεσματικότητα της εταιρικής σχέσης εξαρτάται επίσης από την ικανότητα των εταίρων να συμβάλλουν ουσιαστικά στη διαδικασία.

Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού περί κοινών διατάξεων για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τη θέσπιση ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας με σκοπό την υποστήριξη των κρατών μελών κατά την οργάνωση της εταιρικής σχέσης. Στόχος του κώδικα δεοντολογίας είναι να αποτελέσει το πλαίσιο για τη σύναψη εταιρικών σχέσεων με βάση τα θεσμικά και νομικά πλαίσια των κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών και περιφερειακών αρμοδιοτήτων τους. Οι βέλτιστες πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία θα καθοριστούν σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 της κοινής συνεννόησης για τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πραγματοποιήθηκαν κατάλληλες και διαφανείς διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, σχετικά με την παρούσα κατ' εξουσιοδότηση πράξη.

Στις 25 Ιανουαρίου και στις 21 Ιουνίου 2013 διοργανώθηκαν δύο συνεδριάσεις με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων από όλα τα κράτη μέλη, για τις οποίες ενημερώθηκε δεόντως

το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κατά τις συνεδριάσεις αυτές πραγματοποιήθηκε πλήρης παρουσίαση του σχεδίου διατάξεων της Επιτροπής και ενδελεχής ανταλλαγή απόψεων σχετικά με όλες τις πτυχές της πρότασης. Σκοπός της διαδικασίας αυτής ήταν να διευκρινιστεί η προσέγγιση της Επιτροπής, να διατυπώσουν οι εμπειρογνώμονες οι απόψεις τους και να προσαρμοστεί αναλόγως το κείμενο της πρότασης.

Επιπλέον, στις 5 Φεβρουαρίου και τις 19 Σεπτεμβρίου 2013 η Επιτροπή διοργάνωσε δύο συνεδριάσεις διαρθρωμένου διαλόγου, κατά τις οποίες συζητήθηκε ενδελεχώς το σχέδιο διατάξεων με εκπροσώπους ευρωπαϊκών κοινωνικοοικονομικών εταίρων, μη κυβερνητικών οργανώσεων (π.χ. αρμόδιων για περιβαλλοντικά ή κοινωνικά ζητήματα, για τους Ρομά ή για θέματα σχετικά με τα φύλα) και ενώσεων και δικτύων που εκπροσωπούν τοπικές και περιφερειακές αρχές¹.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει του άρθρου 142 του νέου κανονισμού για τη θέσπιση ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας με στόχο να υποστηρίξει και να διευκολύνει τα κράτη μέλη όσον αφορά την οργάνωση της εταιρικής σχέσης.

¹ Για πληροφορίες σχετικά με τον διαρθρωμένο διάλογο με τους εταίρους σε επίπεδο ΕΕ ανατρέξτε στον δικτυακό τόπο INFOREGIO (http://ec.europa.eu/regional_policy/informing/dialog/index_en.cfm).

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. .../.. ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7.1.2014

σχετικά με τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006², και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι η θέσπιση ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας για την υποστήριξη και τη διευκόλυνση των κρατών μελών όσον αφορά την οργάνωση των εταιρικών σχέσεων για τη σύναψη συμφωνιών εταιρικής σχέσης και την υλοποίηση προγραμμάτων που λαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Τα εν λόγω ταμεία λειτουργούν πλέον εντός κοινού πλαισίου και καλούνται «ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία» (εφεξής «ταμεία ESI»).
- (2) Η συνεργασία στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης αποτελεί καθιερωμένη αρχή για την εφαρμογή των ταμείων ESI. Η εταιρική σχέση προϋποθέτει τη στενή συνεργασία μεταξύ των δημόσιων αρχών, των οικονομικών και των κοινωνικών εταίρων και των φορέων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου προγραμματισμού που περιλαμβάνει τα στάδια της κατάρτισης, της εφαρμογής, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης.
- (3) Οι επιλεγμένοι εταίροι θα πρέπει να είναι οι πλέον αντιπροσωπευτικοί των οικείων φορέων. Οι διαδικασίες επιλογής θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και να λαμβάνουν υπόψη τα θεσμικά και νομικά πλαίσια των κρατών μελών, καθώς και τις εθνικές και περιφερειακές αρμοδιότητές τους.
- (4) Στους εταίρους αυτούς θα πρέπει να συγκαταλέγονται δημόσιες αρχές, οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι και φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, των οργανώσεων σε επίπεδο κοινοτήτων και των εθελοντικών οργανώσεων, που μπορούν να επηρεάσουν ή να επηρεαστούν σε σημαντικό βαθμό από την εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής

² EE L 347 της 20.12.2013, σ. : Προσθέστε την αντίστοιχη σελίδα στην ΕΕ.

σχέσης και την υλοποίηση των προγραμμάτων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη συμπερίληψη ομάδων που μπορεί να επηρεαστούν από τα προγράμματα, αλλά δυσκολεύονται να τα επηρεάσουν, και ιδιαίτερα στις πλέον ευάλωτες και περιθωριοποιημένες κοινότητες, οι οποίες αντιμετωπίζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού, και ιδίως στα άτομα με αναπηρία, στους μετανάστες και στους Ρομά.

- (5) Για την επιλογή των εταίρων είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης καλύπτουν όλα τα ταμεία ESI που παρέχουν στήριξη σε κάθε κράτος μέλος, ενώ τα προγράμματα αφορούν μόνο τα ταμεία ESI που συνεισφέρουν σε αυτά. Για τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης θα πρέπει να επιλέγονται οι εταίροι που θεωρούνται σχετικοί με την προγραμματιζόμενη χρήση του συνόλου των ταμείων ESI, ενώ για τα προγράμματα είναι αρκετό να επιλέγονται οι εταίροι που θεωρούνται σχετικοί με την προγραμματιζόμενη χρήση των ταμείων ESI που συνεισφέρουν στο εκάστοτε πρόγραμμα.
- (6) Οι εταίροι θα πρέπει να συμμετέχουν στην κατάρτιση και την εφαρμογή των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να θεσπίζονται βασικές αρχές και ορθές πρακτικές για την έγκαιρη, ουσιαστική και διαφανή διαβούλευση των εταίρων σχετικά με την ανάλυση των προκλήσεων και των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν, την επιλογή των στόχων και των προτεραιοτήτων για την αντιμετώπισή τους και τις δομές συντονισμού, καθώς και τις συμφωνίες πολυεπίπεδης διακυβέρνησης που απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών.
- (7) Οι εταίροι θα πρέπει να εκπροσωπούνται στις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων. Οι κανόνες που διέπουν τη συμμετοχή των μελών και τις διαδικασίες επιτροπής θα πρέπει να προωθούν τη συνέχεια και την αφομοίωση του προγραμματισμού και της εφαρμογής, σαφείς και διαφανείς ρυθμίσεις ως προς τις εργασίες, καθώς και την έγκαιρη παράδοση και την εξάλειψη των διακρίσεων.
- (8) Οι εταίροι, με την ενεργό συμμετοχή τους στις επιτροπές παρακολούθησης, θα πρέπει να συμμετέχουν στην αξιολόγηση των επιδόσεων σχετικά με τις διάφορες προτεραιότητες, τις σχετικές εκθέσεις για τα προγράμματα και, κατά περίπτωση, τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.
- (9) Η αποτελεσματική εταιρική σχέση θα πρέπει να διευκολύνεται με την παροχή βοήθειας στους σχετικούς εταίρους για την ενίσχυση της θεσμικής τους ικανότητας με στόχο την κατάρτιση και την υλοποίηση των προγραμμάτων.
- (10) Η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και τη διάδοση των σχετικών αποτελεσμάτων μεταξύ των κρατών μελών, των διαχειριστικών αρχών και των εκπροσώπων των εταίρων με την κατάρτιση ενός κώδικα πρακτικών για την εταιρική σχέση που θα καλύπτει όλα τα ταμεία ESI.
- (11) Ο ρόλος των εταίρων κατά την εφαρμογή των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και οι επιδόσεις και η αποτελεσματικότητα της εταιρικής σχέσης κατά την προγραμματική περίοδο θα πρέπει να αξιολογούνται από τα κράτη μέλη.
- (12) Για την υποστήριξη και τη διευκόλυνση των κρατών μελών κατά την οργάνωση της εταιρικής σχέσης η Επιτροπή θα πρέπει να παράσχει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη,

Κεφάλαιο I **Γενικές διατάξεις**

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση όσον αφορά τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία.

Κεφάλαιο II **Βασικές αρχές για διαφανείς διαδικασίες όσον αφορά τον προσδιορισμό οικείων εταίρων**

Άρθρο 2

Αντιπροσωπευτικότητα των εταίρων

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εταίροι που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303 είναι οι πλέον αντιπροσωπευτικοί για τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς και ορίζονται ως δεόντως εντεταλμένοι εκπρόσωποι, με βάση τις αρμοδιότητές τους, την ικανότητα ενεργού συμμετοχής τους και το κατάλληλο επίπεδο εκπροσώπησης.

Άρθρο 3

Προσδιορισμός οικείων εταίρων για τη συμφωνία εταιρικής σχέσης

1. Για τη συμφωνία εταιρικής σχέσης, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τους σχετικούς εταίρους, μεταξύ των οποίων τουλάχιστον οι εξής:
 - α) αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές, δημοτικές και άλλες δημόσιες αρχές, όπως:
 - i) περιφερειακές αρχές, εθνικοί εκπρόσωποι τοπικών αρχών και τοπικές αρχές που εκπροσωπούν τις μεγαλύτερες πόλεις και αστικές περιοχές, οι αρμοδιότητες των οποίων σχετίζονται με την προγραμματιζόμενη χρήση των ταμείων ESI·
 - ii) εθνικοί εκπρόσωποι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, πάροχοι υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και ερευνητικά κέντρα, ενόψει της προγραμματιζόμενης χρήσης των ταμείων ESI·
 - iii) άλλες εθνικές δημόσιες αρχές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της οριζόντιας αρχής που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303, ενόψει της προγραμματιζόμενης χρήσης των ταμείων ESI· και ιδίως οι φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης που έχουν συσταθεί σύμφωνα με την οδηγία 2000/43/ΕΚ

του Συμβουλίου³, την οδηγία 2004/113/EK του Συμβουλίου⁴ και την οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵.

- β) οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, μεταξύ των οποίων οι εξής:
- i) αναγνωρισμένες σε εθνικό επίπεδο οργανώσεις κοινωνικών εταίρων, ιδίως διεπαγγελματικές οργανώσεις γενικού χαρακτήρα και τομεακές οργανώσεις, οι τομείς των οποίων σχετίζονται με την προγραμματιζόμενη χρήση των ταμείων ESI·
 - ii) εθνικά εμπορικά επιμελητήρια και επιχειρηματικές ενώσεις που εκπροσωπούν το γενικό συμφέρον των τομέων και των κλάδων ενόψει της προγραμματιζόμενης χρήσης των ταμείων ESI και με στόχο την εξασφάλιση ίσης εκπροσώπησης των μεγάλων, μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, παράλληλα με τους εκπροσώπους της κοινωνικής οικονομίας·
- γ) φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, όπως οι περιβαλλοντικοί εταίροι, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και της εξάλειψης των διακρίσεων, μεταξύ των οποίων οι εξής:
- i) φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς που σχετίζονται με την προγραμματιζόμενη χρήση των ταμείων ESI και την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303 ανάλογα με την αντιπροσωπευτικότητά τους και με βάση τη γεωγραφική και θεματική κάλυψη, τη διαχειριστική ικανότητα, την εμπειρογνωμοσύνη και τις καινοτόμες προσεγγίσεις·
 - ii) άλλοι οργανισμοί ή ομάδες που επηρεάζονται ή είναι πιθανό να επηρεαστούν σε σημαντικό βαθμό από την εφαρμογή των ταμείων ESI, ιδίως ομάδες που θεωρείται ότι κινδυνεύουν να υποστούν διακρίσεις ή κοινωνικό αποκλεισμό.

2. Στην περίπτωση που οι δημόσιες αρχές, οι οικονομικοί και οι κοινωνικοί εταίροι και οι φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών έχουν συστήσει οργάνωση για την ομαδοποίηση των συμφερόντων τους με στόχο τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους στην εταιρική σχέση (κεντρική οργάνωση), δύνανται να ορίσουν έναν και μόνο εκπρόσωπο για την έκθεση των απόψεων της κεντρικής οργάνωσης στην εταιρική σχέση.

³ Οδηγία 2000/43/EK του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής (ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 22).

⁴ Οδηγία 2004/113/EK του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37).

⁵ Οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 23).

Άρθρο 4

Προσδιορισμός οικείων εταίρων για προγράμματα

1. Για κάθε πρόγραμμα τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τους σχετικούς εταίρους μεταξύ των οποίων είναι τουλάχιστον οι εξής:
 - α) αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές, δημοτικές και άλλες δημόσιες αρχές, όπως:
 - i) περιφερειακές αρχές, εθνικοί εκπρόσωποι τοπικών αρχών και τοπικές αρχές που εκπροσωπούν τις μεγαλύτερες πόλεις και αστικές περιοχές, οι αρμοδιότητες των οποίων σχετίζονται με την προγραμματιζόμενη χρήση των ταμείων ESI·
 - ii) εθνικοί ή περιφερειακοί εκπρόσωποι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, πάροχοι υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και υπηρεσιών παροχής συμβουλών, καθώς και ερευνητικά κέντρα, ενόψει της προγραμματιζόμενης χρήσης των ταμείων ESI που συνεισφέρουν στο πρόγραμμα·
 - iii) άλλες δημόσιες αρχές επιφορτισμένες με την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303, ενόψει της προγραμματιζόμενης χρήσης των ταμείων ESI που συνεισφέρουν στο πρόγραμμα, και ειδικότερα φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης που συστήθηκαν σύμφωνα με την οδηγία 2000/43/EK του Συμβουλίου, την οδηγία 2004/113/EK του Συμβουλίου και την οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
 - iv) άλλοι φορείς οργανωμένοι σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο και αρχές που εκπροσωπούν τις περιοχές όπου πραγματοποιούνται ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις και στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης χρηματοδοτούμενες από το πρόγραμμα·
 - β) οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, μεταξύ των οποίων οι εξής:
 - i) αναγνωρισμένες σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο οργανώσεις κοινωνικών εταίρων, ιδίως διεπαγγελματικές οργανώσεις γενικού χαρακτήρα και τομεακές οργανώσεις, οι τομείς των οποίων σχετίζονται με την προγραμματιζόμενη χρήση των ταμείων ESI που συνεισφέρουν στο πρόγραμμα,
 - ii) εθνικά ή περιφερειακά εμπορικά επιμελητήρια και επιχειρηματικές ενώσεις που εκπροσωπούν το γενικό συμφέρον των τομέων ή των κλάδων με στόχο την εξασφάλιση ίσης εκπροσώπησης των μεγάλων, μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, παράλληλα με τους εκπροσώπους της κοινωνικής οικονομίας·
 - iii) άλλοι παρόμοιοι φορείς με οργάνωση σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο·
 - γ) φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, όπως οι περιβαλλοντικοί εταίροι, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και της εξάλειψης των διακρίσεων, μεταξύ των οποίων οι εξής:
 - i) φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς που σχετίζονται με την προγραμματιζόμενη χρήση των ταμείων ESI που συνεισφέρουν στο πρόγραμμα και την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται

στα άρθρα 4 έως 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303 ανάλογα με την αντιπροσωπευτικότητά τους και με βάση τη γεωγραφική και θεματική κάλυψη, τη διαχειριστική ικανότητα, την εμπειρογνομosύνη και τις καινοτόμες προσεγγίσεις·

- ii) φορείς που εκπροσωπούν τις ομάδες τοπικής δράσης που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303·
 - iii) άλλοι οργανισμοί ή ομάδες που επηρεάζονται ή είναι πιθανό να επηρεαστούν σε σημαντικό βαθμό από την εφαρμογή των ταμείων ESI, ιδίως ομάδες που θεωρείται ότι κινδυνεύουν να υποστούν διακρίσεις ή κοινωνικό αποκλεισμό.
2. Όσον αφορά τα ευρωπαϊκά προγράμματα εδαφικής συνεργασίας, τα κράτη μέλη μπορεί να επιτρέψουν τη συμμετοχή στην εταιρική σχέση στους εξής φορείς:
- i) ευρωπαϊκούς ομίλους εδαφικής συνεργασίας που δραστηριοποιούνται στην αντίστοιχη διασυνοριακή ή διακρατική περιοχή του προγράμματος·
 - ii) αρχές ή φορείς που συμμετέχουν στην ανάπτυξη ή την εφαρμογή μακροπεριφερειακής στρατηγικής ή στρατηγικής θαλάσσιας λεκάνης στην περιοχή του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συντονιστών των τομέων προτεραιότητας για μακροπεριφερειακές στρατηγικές.
3. Στην περίπτωση που οι δημόσιες αρχές, οι οικονομικοί και οι κοινωνικοί εταίροι και οι φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών έχουν συστήσει κεντρική οργάνωση, δύνανται να ορίσουν έναν και μόνο εκπρόσωπο για την έκθεση των απόψεων της κεντρικής οργάνωσης στην εταιρική σχέση.

Κεφάλαιο III

Βασικές αρχές και ορθές πρακτικές σχετικά με τη συμμετοχή των οικείων εταίρων στην κατάρτιση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων

Άρθρο 5

Διαβουλεύσεις με τους σχετικούς εταίρους κατά την κατάρτιση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων

1. Για να διασφαλίσουν τη διαφανή και αποτελεσματική συμμετοχή των οικείων εταίρων, τα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές προβαίνουν σε διαβούλευση μαζί τους σχετικά με τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα της κατάρτισης της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Με τον τρόπο αυτό, τους ενημερώνουν πλήρως σχετικά με το περιεχόμενο και τις ενδεχόμενες αλλαγές.
2. Όσον αφορά τη διαβούλευση με τους σχετικούς εταίρους, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη:
 - α) έγκαιρης δημοσιοποίησης και εύκολης πρόσβασης στις σχετικές πληροφορίες·
 - β) διάθεσης στους εταίρους επαρκούς χρόνου για την ανάλυση και τη διατύπωση παρατηρήσεων σχετικά με τα βασικά προπαρασκευαστικά έγγραφα, το σχέδιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και τα σχέδια των προγραμμάτων·

- γ) παροχής διαθέσιμων διαύλων μέσω των οποίων οι εταίροι θα μπορούν να υποβάλλουν τα ερωτήματα και τις παρατηρήσεις τους και θα ενημερώνονται σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συνεκτιμηθεί οι προτάσεις τους·
 - δ) διάδοσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης.
3. Όσον αφορά τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στη συμμετοχή των οικείων εταιρών τα εθνικά αγροτικά δίκτυα που συστήνονται με βάση το άρθρο 54 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶.
4. Στην περίπτωση που έχουν συναφθεί επίσημες συμφωνίες μεταξύ των διαφόρων υποεθνικών επιπέδων διακυβέρνησης, το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη τις εν λόγω συμφωνίες πολυεπίπεδης διακυβέρνησης σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό του πλαίσιο.

Άρθρο 6

Κατάρτιση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη συμμετοχή των οικείων εταιρών, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο, στην κατάρτιση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και ειδικότερα όσον αφορά:

- α) την ανάλυση των διαφορών, των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού ανάπτυξης σε σχέση με τους θεματικούς στόχους, συμπεριλαμβανομένων όσων καλύπτονται από τις ειδικές συστάσεις ανά χώρα·
- β) τις συνόψεις των εκ των προτέρων προϋποθέσεων των προγραμμάτων και των βασικών πορισμάτων τυχόν εκ των προτέρων αξιολογήσεων της συμφωνίας εταιρικής σχέσης που διενεργήθηκαν με πρωτοβουλία του κράτους μέλους·
- γ) την επιλογή των θεματικών στόχων, τις ενδεικτικές κατανομές των ταμείων ESI και τα βασικά προσδοκώμενα αποτελέσματά τους·
- δ) τον κατάλογο των προγραμμάτων και των μηχανισμών εθνικού και περιφερειακού επιπέδου για τη διασφάλιση του συντονισμού των ταμείων ESI μεταξύ τους και με άλλα ενωσιακά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων·
- ε) τις ρυθμίσεις για τη διασφάλιση ολοκληρωμένης προσέγγισης ως προς τη χρήση των ταμείων ESI για την εδαφική ανάπτυξη αστικών, αγροτικών, παράκτιων και αλιευτικών περιοχών και περιοχών με ιδιαίτερα εδαφικά χαρακτηριστικά·
- στ) τις ρυθμίσεις για τη διασφάλιση ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται κατεξοχήν από τη φτώχεια και στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή αποκλεισμού, με ειδική μέριμνα για τις περιθωριοποιημένες κοινότητες·

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. [...]: Προσθέστε την αντίστοιχη σελίδα στην ΕΕ).

- ζ) την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303.

Άρθρο 7

Πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή των οικείων εταιρών στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Για τη συμφωνία εταιρικής σχέσης, τα κράτη μέλη παρέχουν τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες:

- α) τον κατάλογο των εταιρών που συμμετέχουν στην κατάρτιση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης·
- β) τις δράσεις που έχουν αναληφθεί για τη διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής των εταιρών, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων σχετικά με την προσβασιμότητα, ιδίως στην περίπτωση ατόμων με αναπηρία·
- γ) τον ρόλο των εταιρών κατά την κατάρτιση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης·
- δ) τα αποτελέσματα της διαβούλευσης με τους εταιρούς και την περιγραφή των οφελών που απέφερε κατά την κατάρτιση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης.

Άρθρο 8

Κατάρτιση των προγραμμάτων

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη συμμετοχή των οικείων εταιρών, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο, στην κατάρτιση των προγραμμάτων και ειδικότερα όσον αφορά:

- α) την ανάλυση και τον προσδιορισμό των αναγκών·
- β) τον καθορισμό και την επιλογή των προτεραιοτήτων και των σχετικών επιμέρους στόχων·
- γ) την κατανομή της χρηματοδότησης·
- δ) τον καθορισμό των ειδικών δεικτών κάθε προγράμματος·
- ε) την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών όπως ορίζονται στα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/1303·
- στ) τη σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης.

Άρθρο 9

Πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή των οικείων εταιρών σε προγράμματα

Για τα προγράμματα, τα κράτη μέλη παρέχουν τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες:

- α) δράσεις που έχουν αναληφθεί για τη συμμετοχή των οικείων εταιρών στην κατάρτιση των προγραμμάτων και τις τροποποιήσεις τους·
- β) τις προγραμματισμένες δράσεις για την εξασφάλιση της συμμετοχής των εταιρών στην υλοποίηση των προγραμμάτων.

Κεφάλαιο IV

Ορθές πρακτικές σχετικά με τη διαμόρφωση των κανόνων

συμμετοχής των μελών και των εσωτερικών διαδικασιών των επιτροπών παρακολούθησης

Άρθρο 10

Κανόνες συμμετοχής των μελών στην επιτροπή παρακολούθησης

1. Κατά τη διαμόρφωση των κανόνων συμμετοχής των μελών στην επιτροπή παρακολούθησης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τη συμμετοχή των εταίρων που έχουν εμπλακεί στην κατάρτιση των προγραμμάτων και επιδιώκουν την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την αποφυγή των διακρίσεων.
2. Όσον αφορά τις επιτροπές παρακολούθησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας, οι εταίροι δύνανται να εκπροσωπούνται από κεντρικές οργανώσεις σε ενωσιακό ή διακρατικό επίπεδο στην περίπτωση διαπεριφερειακών και διακρατικών προγραμμάτων συνεργασίας. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξασφαλίζουν την εμπλοκή των εταίρων στις προπαρασκευαστικές εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης, ιδίως μέσω της συμμετοχής τους στις εργασίες των επιτροπών συντονισμού σε εθνικό επίπεδο που διοργανώνονται στα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Άρθρο 11

Εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής παρακολούθησης

Κατά τη διαμόρφωση των εσωτερικών κανονισμών, οι επιτροπές παρακολούθησης λαμβάνουν υπόψη τα εξής:

- α) τα δικαιώματα ψήφου των μελών·
- β) την ειδοποίηση σχετικά με τις συνεδριάσεις και τη διαβίβαση των εγγράφων, κατά κανόνα τουλάχιστον 10 εργάσιμες ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της συνεδρίασης·
- γ) τις ρυθμίσεις σχετικά με τη δημοσιοποίηση και την προσβασιμότητα των προπαρασκευαστικών εγγράφων που υποβάλλονται στις επιτροπές παρακολούθησης·
- δ) τη διαδικασία έγκρισης, δημοσίευσης και προσβασιμότητας των πρακτικών·
- ε) τις ρυθμίσεις για τη σύσταση και τις δραστηριότητες των ομάδων εργασίας στο πλαίσιο των επιτροπών παρακολούθησης·
- στ) τις διατάξεις σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των εταίρων που συμμετέχουν στην παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων·
- ζ) τις προϋποθέσεις, τις αρχές και τις ρυθμίσεις σχετικά με τους κανόνες επιστροφής δαπανών, τις ευκαιρίες ανάπτυξης ικανοτήτων και τη χρήση τεχνικής συνδρομής.

Κεφάλαιο V

Βασικές αρχές και ορθές πρακτικές σχετικά με τη συμμετοχή των οικείων εταίρων στην κατάρτιση προσκλήσεων υποβολής

προτάσεων και εκθέσεων προόδου, καθώς επίσης και σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις σχετικά με την προστασία των δεδομένων, την εμπιστευτικότητα και τις συγκρούσεις συμφερόντων

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εταίροι που συμμετέχουν στην κατάρτιση προσκλήσεων υποβολής προσφορών και εκθέσεων προόδου, καθώς και την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την προστασία των δεδομένων, την εμπιστευτικότητα και τις συγκρούσεις συμφερόντων.

Άρθρο 13

Συμμετοχή των οικείων εταίρων στην κατάρτιση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων

Στην περίπτωση συμμετοχής οικείων εταίρων στην κατάρτιση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή κατά την αξιολόγησή τους, οι διαχειριστικές αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων.

Άρθρο 14

Συμμετοχή των οικείων εταίρων στην κατάρτιση εκθέσεων προόδου

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συμμετοχή οικείων εταίρων στην κατάρτιση εκθέσεων προόδου σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης που αναφέρεται στο άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση του ρόλου των εταίρων στην εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και την επισκόπηση των απόψεων που διατύπωσαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της περιγραφής του τρόπου συνεκτίμησης των απόψεων των εταίρων.

Άρθρο 15

Συμμετοχή των οικείων εταίρων στην παρακολούθηση των προγραμμάτων

Στο πλαίσιο της επιτροπής παρακολούθησης και των ομάδων εργασίας της, οι διαχειριστικές αρχές εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των εταίρων στην αξιολόγηση των επιδόσεων του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων της επανεξέτασης των επιδόσεων, και στην κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων εφαρμογής των προγραμμάτων.

Άρθρο 16

Συμμετοχή των οικείων εταίρων στην αξιολόγηση των προγραμμάτων

1. Οι διαχειριστικές αρχές εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των οικείων εταίρων στην αξιολόγηση των προγραμμάτων στο πλαίσιο των επιτροπών παρακολούθησης και, κατά περίπτωση, των ειδικών ομάδων εργασίας που συστήνουν οι επιτροπές παρακολούθησης για τον σκοπό αυτό.
2. Οι διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής προβαίνουν σε διαβουλεύσεις με τους εταίρους σχετικά με τις εκθέσεις για τη σύνοψη των πορισμάτων των αξιολογήσεων που διενεργούνται κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Κεφάλαιο VI

Ενδεικτική επιλογή τομέων, θεμάτων και ορθών πρακτικών σχετικά με τη χρήση των ταμείων ESI για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των οικείων εταίρων και του ρόλου της Επιτροπής αναφορικά με τη διάδοση των ορθών πρακτικών

Άρθρο 17

Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των οικείων εταίρων

1. Η διαχειριστική αρχή διερευνά την ανάγκη χρήσης τεχνικής συνδρομής με στόχο την παροχή στήριξης για τη βελτίωση της θεσμικής ικανότητας των εταίρων, ιδίως όσον αφορά τις μικρές τοπικές αρχές, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, προκειμένου να τους βοηθήσει να συμμετάσχουν αποτελεσματικά στην κατάρτιση, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων.
2. Η στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί, μεταξύ άλλων, να λάβει τη μορφή ειδικών εργαστηρίων, δράσεων επιμόρφωσης, δομών συντονισμού και δικτύωσης ή συνεισφοράς στο κόστος συμμετοχής στις συνεδριάσεις σχετικά με την κατάρτιση, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση ενός προγράμματος.
3. Όσον αφορά τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, η στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να παρασχεθεί μέσω του εθνικού αγροτικού δικτύου που συστήνεται βάσει του άρθρου 54 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.
4. Όσον αφορά τα προγράμματα του ΕΚΤ, οι διαχειριστικές αρχές των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών, των μεταβατικών περιφερειών ή των επιλέξιμων κρατών μελών για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής εξασφαλίζουν ότι εκχωρούνται επαρκείς πόροι του ΕΚΤ, ανάλογα με τις ανάγκες, για τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και των μη κυβερνητικών οργάνωσεων που συμμετέχουν στα προγράμματα.
5. Όσον αφορά την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία, η στήριξη βάσει των παραγράφων 1 και 2 δύναται επίσης να καλύπτει τη στήριξη των εταίρων με στόχο τη βελτίωση της θεσμικής τους ικανότητας για τη συμμετοχή τους σε διεθνείς δραστηριότητες συνεργασίας.

Άρθρο 18

Ο ρόλος της Επιτροπής όσον αφορά την διάδοση των ορθών πρακτικών

1. Η Επιτροπή δημιουργεί μηχανισμό συνεργασίας κοινό για όλα τα ταμεία ESI, ο οποίος ονομάζεται «ευρωπαϊκή κοινότητα πρακτικής σχετικά με την εταιρική σχέση» και στον οποίο μπορούν να ενταχθούν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, οι διαχειριστικές αρχές και οι οργανώσεις εκπροσώπησης των εταίρων σε ενωσιακό επίπεδο.

Η ευρωπαϊκή κοινότητα πρακτικής σχετικά με την εταιρική σχέση διευκολύνει την ανταλλαγή πείρας, την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη διάδοση των σχετικών αποτελεσμάτων.

2. Η Επιτροπή παρέχει παραδείγματα ορθών πρακτικών σχετικά με την οργάνωση της εταιρικής σχέσης.
3. Η ανταλλαγή πείρας σχετικά με τον προσδιορισμό, τη μεταφορά και τη διάδοση των ορθών πρακτικών και των καινοτόμων προσεγγίσεων όσον αφορά την υλοποίηση των διαπεριφερειακών προγραμμάτων και δράσεων συνεργασίας βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ καλύπτει την πείρα που έχει αποκτηθεί σχετικά με την εταιρική σχέση σε προγράμματα συνεργασίας.

Κεφάλαιο VII **Τελικές διατάξεις**

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 7.1.2014

Για την Επιτροπή
Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. [...]): [Προσθέστε την αντίστοιχη σελίδα στην ΕΕ](#).